

JEDNIČKA

... nejstarší, a přece mladá

ALUMNI 1. LF UK

Úvod

O nás

Novinky

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
milí přátelé – a dnes také všichni Alumní
1. LF UK!

Aktuální „otvírák“ Jedničky si dovolím
zahájit kazuistikou. Před několika týdny
jsme se sešli s kolegy z našeho promoční-
ho ročníku tehdejší Fakulty všeobecného
lékařství UK. Setkání po velmi těsně
nekulatých 29 letech. Vzpomínkový opti-
mismus při příjemné projížďce parníkem
po Vltavě, se ztemnělou Prahou za okny,
akcentovaný sklenkou vína (u zlobivějších
spolužáků několika), byl přirozenou příle-
žitostí k připomenutí společných boha-
týrských historek. K připomenutí – někdy
více a jindy méně lichotivého
a laskavého – osobností, osob, postavček
a také tehdejší „normalizační“ době
poplatných, někdy i bizarních figurek,
které nás provázely a ovlivňovaly.

I v poněkud hédonicko-triviální atmosféře
setkání spolužáků na chvíli omládlých vir-

tuálním vstupem do „starých zlatých časů“
společných studií (a tou zmíněnou sklenkou
vína), bylo zjevné, že za historkami uvádě-
nými slovy „Vzpomínáš, jak...“ či dokonce
„Pamatuješ, že existoval předmět...“
je i něco více. Uvědomovali jsme si, že fakul-
ta, jíž jsme byli studenty, není pro mnohé
z nás jen sbírkou více či méně zábavných
příhod, řádkou profesního životopisu
a vzdálenou uzavřenou vytrácející se mi-
nulostí. Naše fakulta zůstává naší součástí
po celý život. V dobrém i v tom horším. Pro
někoho více v rovině racionální, pro jiného
emočně-sentimentální. Je naší součástí
nejen tím, co jsme se naučili (případně
nenaučili) podle sylabů, ale i tím, koho jsme
poznali, s kým jsme se spřátelili, komu
a čemu jsme se naučili vyhýbat a podle ja-
kých vzorů si vybíráme svou cestu dodnes.
A platí to i naopak – my absolventi zůstává-
me v různé míře součástí své fakulty – a to
zdaleka nejen ti z nás, kteří jsme dnes jejími
akademickými občany. I ti, co alma mater
po promoci opustili, ji většinou neopouštějí ▶

OBSAH

JEDNIČKA a zahraničí

JEDNIČKA ve vědě

JEDNIČKA aktuálně

Afghánistán? Občas se
mi tam chce i vrátit

Co pro mě znamená
JEDNIČKA

Prof. MUDr. Jan Betka, DrSc.

Hyde park

Názory? Zkušenosti? Fakta či
domněnky?

Fakulta zpřesnila
uznávání zkoušek
z předchozího studia

Psychoterapeut
Jan Jílek
ve Faustáku

JEDNIČKA v číslech

Web ÚVI v novém

JEDNIČKA
objektivem

 NOVARTIS
PHARMACEUTICALS

Naším posláním
je pečovat a léčit

www.novartis.cz

CZ1511410456/11/2015

► zcela. Jejich cesta se s fakultou protíná ve vědecké práci, specializačním vzdělávání, ale i v profesních kontaktech všedního dne. A také často tím, že u nás studují jejich děti. Máme tedy vlastně mezigenerační odpovědnost i za kolegy, kteří přicházejí po nás a kteří nás budou oprávněně a kriticky hodnotit, stejně jako jsme my hodnotili ty „před námi“.

Je skvělé, že absolventky a absolventi naší fakulty představují významnou součást české i světové medicíny a lékařské vědy. Víme, že množství našich absolventů, kteří se stali primáři, řediteli nemocnic, přednosty napříč fakultními nemocnicemi, vedoucími odborných a profesních společností, zkrátka těmi, kteří „vedou“ naši medicínu, je více, než by odpovídalo jen numericky vyjádřenému faktu, že jsme největší lékařskou fakultou s nejdelsí tradicí v naší republice. Pro mnoho dalších, kteří představují elitu oboru mimo funkční místa, nemáme statistiku a v mnoha případech ani kontakt. Zmiňují-li světovost našich absolventů, není to jen obecné klišé. Ve světě se velmi dobře uplatnili ti, kteří bohužel naši

republiku opouštěli v důsledku normalizačních pořádků a nesvobody, ale velmi dobře se v zahraničí uplatňují i ti, kteří odcházejí na základě svého svobodného rozhodnutí dnes. Spolupráce s úspěšnými absolventy v zahraničí je logickou součástí mezinárodního kontextu každé dobré školy. Podílejí se na našich vědeckých projektech, někteří se stali hostujícími profesory Jedničky

„Neváhejte se zaregistrovat do klubu ALUMNI 1. LF UK i vy na webu www.alumni1lf.cz! Zároveň se můžete přihlásit na první setkání absolventů Jedničkářů, které se uskuteční 23. ledna 2016. Těšíme se na vás!“

a fakticky pomáhají třeba s vedením kurzů pro naše současné postgraduální studenty, další pomáhají našim absolventům se získáváním praxe na zahraničních pracovištích. Jsme také upřímně rádi, že se k nám, coby své fakultní komunitě, hlásí absolventi z řad zahraničních studentů. Mimochodem, tradice Alumni klubů je právě ve světě mnohem silnější, než je tomu dosud u nás. Je zjevné, že pocit sounáležitosti a vzájem-

ného obohacování se svými school-mates a svou alma mater je u zahraničních studentů opravdu silný a vnímají je velmi autenticky. Abychom usnadnili a podpořili setkávání a faktické i virtuální sdílení komunity 1. LF UK, začali jsme v letošním roce tvořit a budovat platformu absolventského klubu Alumni. Potěší nás, pokud jej budete svou spoluúčastí budovat s námi. Věřím,

že Alumni 1. LF UK bude nejen užitečným prostředníkem znovunalezení a příjemného společenského setkávání spolužáků, ale i produktivním zprostředkovatelem mezinárodní a mezigenerační soudržnosti, spolupráce, vzájemné kolegiality a inspirace. Setkávání a spolupráce lidí a „stále jejich“ 1. lékařské fakulty – Jedničky.

Aleksi Šedo, děkan 1. LF UK

JEDNIČKA A ZAHRANIČÍ

The birth of My Medical Career – A dream accomplished in Prague

Hello, my name is Pravin. I was born in Wales & raised in India & now live & work in Lancaster, England. I am now a Paediatrician. Ever since being a child whilst playing with my father's equipment it was my dream to become a doctor and “make people better” I used to dream about wearing a white coat, donning the badge that is our stethoscope. When I was 17 years old I was an exchange student between Nachod & Manchester during which I got to visit Prague, I remember standing at Prague Castle overlooking Petriny wishing that I could come back & live in Prague.

I joined the First Faculty of Medicine in 1999. It was 6 of the best years of my life. I got to experience life, learn some Czech & meet my best friend whilst studying here (he is still my best friend 16 years later – Marek Hilsler). I got involved in the faculty academic senate & met some incredibly

inspirational, gifted (& modest!) people in the faculty (including Professor Sedo & Professor Zima). I lived in Kolej Komenskeho in Pohorelec for 3 years & then in Anel. My student life was fabulous, not just from visiting trendy bars & experiencing the mystique & charm that Prague offers at night but also by finding the secret gems with my Czech friends. We used to hang out in Faust house. My surreal experiences included seeing dogs walking in leather jackets with the friendly babicka's to experiencing the “osobni vlak” whilst making trips beyond the borders of Prague. From learning Latin, Biophysics to travelling to the famous Albertov on the trams (with under seating heating!) at 0715 in the morning was certainly a memorable experience. The traditional method of oral examinations enabled me to be confident in talking to patients & colleagues alike. The lectures were brilliant, not just because of their content but from the personal effort of the professors, who taught us all what from their personal experience & this has inspired me to go on to teach medical students the way I do now for Lancaster Medical School. They inspired me to challenge myself & never gave up

on any of us. The opportunity to learn from some inspirational professors has really influenced me. I had always wanted to be a Paediatrician & when I got to learn from Professor Zeman, Dr Dolezalova & their team in our Paediatric Unit in Ke Karlovu, I knew my dream was close to fruition. One of the saddest experiences I had was when one of the associate Professors within the Department suddenly passed away. He was an inspiration for all of us. Finally in 2005, it was like waking from a long sleep. The day of graduation arrived. I was nominated to do the speech on behalf of my group. It was a surreal & emotional moment where I would be leaving behind the wonderful loving faculty that nurtured & built me & which helped me become the doctor I was destined to be. I was able to pay tribute to all my teachers, all my colleagues, to all our families and most of all to the wonderful faculty that enabled me to fulfil my dream. The dream to become a doctor, to be a paediatrician, to be the best I can be. The Czech Hospitality, Love, culture and never say die spirit made me fall in love with Prague.

They say home is where the heart lies, for me Prague is where my dream was born, nurtured and achieved. Prague and LF1 will forever be home for me.

MUDr. Pravin Sreedharan

JEDNIČKA VE VĚDĚ

Tým Neurologické kliniky pod vedením prof. Evžena Růžičky ve spolupráci s Fakultou elektrotechnickou ČVUT nedávno publikoval v mezinárodním odborném časopise *Sleep Medicine* studii, která prokázala specifické vady řeči u pacientů s poruchou chování v REM spánku.

Ta se projevuje se zjevně prožívanými sny, hlasitými zvuky a prudkými pohyby. Pokud jí nemocný trpí, je mj. ve vysokém riziku, že se u něj později objeví Parkinsonova nemoc nebo jiné neurodegenerativní onemocnění. Pomocí analýzy řeči jsou výzkumníci schopni vytipovat nemocné,

u nichž se Parkinsonova nemoc zřejmě již rozvíjí.

Hlavním řešitelem týmu zabývajícím se analýzou poruch řeči je Ing. Jan Rusz, Ph.D., který sleduje vývoj metod založených na digitálním zpracování akustického signálu řeči. „Vyšetření případné vady je jednoduché, rychlé, levné a neinvazivní. Následné digitální zpracování a automatické vyhodnocení řeči a hlasu pacienta umožňuje na rozdíl od dosud užívaných poslechových testů mnohem objektivnější vyhodnocení závažnosti jejich postižení,“ vysvětluje Ing. Rusz. Do budoucna tým plánuje rozšíření výzkumu poruch řeči na další neurodegenerativní

Original Article
Quantitative assessment of motor speech abnormalities in idiopathic rapid eye movement sleep behaviour disorder
Jan Rusz^{1,2}, Jan Havrů², Tereza Týsková², Jiřka Bušková², Olga Ušaková², Evžen Růžička¹, Karel Škorel²

onemocnění. Dlouhodobým cílem je vývoj aplikace pro chytré telefony, která by při jejich běžném používání pomohla vyhledávat ohrožené pacienty.

fia

Více se dočtete na www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1389945715009296

JEDNIČKA AKTUÁLNĚ

Inovované PVP z kardiologie

II. interní klinika kardiologie a angiologie ve snaze o zatraktivnění povinně volitelných předmětů inovovala jejich formu i obsah. Jejím snahou je, aby předměty byly zajímavější i zábavnější a více napomáhaly ve studiu a připravovaly studenty i pro budoucí klinickou praxi. Vybrat si můžete Lekce z EKG, Kardiologii, EKG v intenzivní péči nebo Kazuistiky z kardiovaskulární medicíny. K zápisu do nich jste srdečně zváni!

red

Jednička na veletrhu Gaudeamus

První listopadový týden se nesl ve znamení prezentace naší fakulty na veletrhu Gaudeamus v Brně, kde naši studenti – lékařských i nelékařských oborů – pomáhali budoucím maturantům rozhodnout se o svém vysněném povolání. Společně se též účastnili doprovodného programu, v němž prezentovali mj. různé typy léčby závislosti, správnou ústní hygienu, pomůcky pro ergoterapii a učili návštěvníky první pomoci. Veletrh navštívilo dohromady asi 30 tisíc

zájemců o vysokoškolské studium. Podobná návštěvnost se také očekává na Gaudeamu v Praze, který se uskuteční již 26.–27. ledna 2016 v Letňanech.

zub

Kostel sv. Štěpána a Requiem od Mozarta

Již po 22. uspořádala naše fakulta společně s hudebním souborem Piccolo Coro a Piccola orchestra koncert z cyklu Fakulta v srdci Karlova. Líbivé tóny Mozartova Requiem potěšily okolo 250 návštěvníků. Věříme, že jste si s námi 4. listopad užili a že vás můžeme očekávat nejen na dalších koncertech, ale i na jiných zajímavých akcích Jedničky.

eh

Vstupenky na ples mediků v prodeji

Již 128. reprezentační ples mediků se blíží! Od 1. prosince si můžete kupovat vstupenky v pokladně děkanátu, Paláci Žofín a studenti též ve Spolku mediků českých. V průběhu večera vystoupí Dasha, Petr Vondráček & Lokomotiva, Dixieland přátel 1. LF UK, Apotkalipsa, The Osels a další. Nově se můžete těšit na barmanskou show a fotokoutek!

red

Debaty s ministrem Německem

Co si myslí o budoucnosti českého zdravotnictví? Nejen na tuto otázku dostali odpověď účastníci konference, kterou 30. listopadu uspořádala naše fakulta ve spolupráci s časopisem Týden, od současného ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka, bývalého ministra Tomáše Julínka a děkana naší fakulty Aleksiho Šeda. Záznam debaty ze zaplněné posluchárny ÚVI bude k dispozici na webu a YouTube kanálu fakulty.

red

Škodlivé nanočástice a pracovní lékařství

Ústav hygieny a epidemiologie a Klinika pracovního lékařství se podílely na organizaci XXXII. mezinárodního kongresu pracovního lékařství, který se uskutečnil 15.–16. října v Jihlavě. Přijelo na něj 180 účastníků. „Vedle tradičních témat ochrany a podpory zdraví při práci, hodnocení rizik či kategorizace prací, prevence nemocí z povolání a poskytování pracovnělékařských služeb zaujalo mj. sdělení o škodlivosti nanočástic,“ uvedl přednosta ústavu Milan Tuček. Pozornost dále vzbudily témata vztahu noční práce a rakoviny, pracovnělékařské péče o zaměstnance, pracovních podmínek lékařů na zahraničních misích, standardů pracovnělékařských vyšetření atd.

fia

Novinky v biomedicínském výzkumu

V listopadu úspěšně proběhly první dvě části postgraduálního kurzu „Novinky v biomedicínském výzkumu“ (pro oborovou radu Chemie a biochemie, Fyziologie a patofyziologie člověka), na kterém vystoupili světově uznávaní odborníci Jonathan S. Duke-Cohan z Harvard Institutes od Medicine, Hans-Georg Kräusslich z Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, Petr Bartůněk z Ústavu molekulární genetiky AV ČR, a Zora Mělková z našeho Ústavu imunologie a mikrobiologie.

fia

14. díl Křesla pro Fausta

Letos se završuje již 16. rok besed zvaných Křeslo pro Fausta. Čtrnáctý díl publikace rozhovorů s osobnostmi z oblasti vědy, kultury i politiky bude tradičně pokřtěn před Vánoci na Novoměstské radnici. Také pro příští rok připravujeme další

zajímavá setkání a příjemná pozastavení s výjimečnými osobnostmi ve Faustově domě. Vždy každý poslední čtvrtek v měsíci o 17.00 hodině se těšíme na vaši návštěvu.
eh

Příští MEDialogy o klinických studiích

S velkým zájmem akademické obce i médií se setkal diskusní pořad MEDialogy na téma Alternativní medicína, který 1. LF uspořádala 10. listopadu. O názorech na definici, účinnosti metod i na právní aspekty tohoto přístupu se s publikem podělili děkan 1. LF Aleksi Šedo, psychiatr Radkin Honzák a ředitel FN Hradec Králové Roman Prymula. Shodně vidí největší riziko v tom, že alternativní medicína může pacienta odvést od potřebné lékařské pomoci. „Léčitel by neměl být tím prvním, na koho se nemocný obrátí. Lékař by měl nejprve vyloučit, že nemocný netrpí vážnou chorobou,“ uvedl mj. A. Šedo. Další informace o akci najdete zde: <http://www.lf1.cuni.cz/alternativni-medicina-v-cechach?f=media>

Příští MEDialogy budou věnovány klinickým studiím a uskuteční se 8. března 2016, opět v 10.00 ve velké zasedací místnosti děkanátu.
fia

PragueONCO 2016
Naše fakulta a Onkologická klinika pořádají ve spolupráci s 2. a 3. LF UK již 7. ročník pražského mezioborového onkologického kolokvia PragueONCO na téma „Lékaři a sestry společně proti zhoubným nádorům“. Uskuteční se 27.–29. ledna 2016 v Clarion Congress Hotel Prague ve Vysočanech. Podrobné informace najdete zde: <http://www.pragueonco.cz/index.php>
red

red

PragueONCO 2016

Estetická nechirurgická medicína
Evropské komisi GEN/TC 403 v oblasti Nechirurgické estetické stomatologie, do které byl jmenován i Roman Šmucler ze Stomatologické kliniky, se po náročných

Estetická nechirurgická medicína

Evropské komisi GEN/TC 403 v oblasti Nechirurgické estetické stomatologie, do které byl jmenován i Roman Šmucler ze Stomatologické kliniky, se po náročných

jednáních podařilo prosadit normu pro nový obor medicíny – Estetickou nechirurgickou medicínu (tedy vše mimo estetickou plastickou chirurgii). Při finálních jednáních bylo nejvíce připomínek z ČR a vesměs byly akceptovány.
red

red

Co čeká lékaře po promoci?

Naše fakulta spolu se sdružením Mladí lékaři uspořádaly 11. listopadu ve Velké posluchárně Anatomického ústavu přednášku na téma Co čeká lékaře po promoci. Zájem studentů převážně pátých a šestých ročníků byl obrovský. Budoucí absolventy nejvíce zajímal postup při ucházení se o zaměstnání, rozdíly mezi fakultní a oblastní nemocnicí, finanční podmínky i výhody a nevýhody jednotlivých oborů. Přednášejícími byli Jiří Šedo, Martin Kočí a Dagmar Štaflová. Ti také hovořili o připravovaných změnách ve vzdělávání lékařů,

o tom, jak probíhá atestační příprava a postgraduální studium nebo jak je náročné skloubit rodinný život s povoláním lékaře.
zub

Urologická klinika slavila 40. výročí

V pátek 20. listopadu si připomněla Urologická klinika 40 let svého trvání. Při této příležitosti uspořádala v Karolinu odbornou konferenci a slavnostní večer, jehož hlavním bodem byl koncert souboru pražských smyčců „Gli Archi di Praga“ pod vedením Františka Ereta. Vedení kliniky, její současné i bývalé zaměstnance a další vzácné hosty večera pozdravili a popřáli jim mnoho úspěchů do budoucna rektor UK Tomáš Zima a děkan Aleksi Šedo.
fia

fia

První kulatiny oboru adiktologie

Na naší fakultě byl před deseti lety založen studijní program Adiktologie, jenž za tu dobu vystudovalo na 500 studentů. UK se tak zařadila mezi prvních 25 univerzit ve světě, které takto zaměřený program otevřely a dále jej rozvíjejí. U příležitosti desetiletého výročí oboru jsme uspořádali 6. října ve Faustáku tiskovou konferenci věnovanou mj. závislostem dětí na komunikačních technologiích. „Na 1. LF vznikají v oblasti prevence a léčby dětských závislostí nejrůznějšího druhu projekty a koncepty,

kteří propojují vědu s praxí,“ uvedl přednosta Kliniky adiktologie Michal Miovský.
fia

Naši studenti jezdí na praxi do Mariánských Lázní

Studenti oboru nutriční terapeut a fyzioterapeut na naší fakultě jezdí od letošního akademického roku na praxi do Léčebných lázní Mariánské Lázně. Umožňuje to nová dohoda obou institucí o spolupráci. Výukové zázemí, hotelové služby a zkušení odborníci poskytují studentům intenzivní a prakticky zaměřené vzdělávání. Smlouva se týká i celoživotního vzdělávání a edukace nelékařů ve zdravotnických tématech.
fia

fia

Informační den UK již potřinácté

Univerzita Karlova připravila pro všechny zájemce o studium Informační den. Třináctý ročník se uskutečnil v prostorách Přírodovědecké a naší fakulty na pražském Albertově v sobotu 21. listopadu. Kromě informací o možnostech studia na UK si mohli návštěvníci užít také bohatý doprovodný program. Reportáž z akce si můžete prohlédnout zde: www.youtube.com/watch?v=J_h3q_gS7x0
red

red

Jednička darovala nejvíce krve s UK

Naše fakulta se umístila na prvním místě v rámci akce Daruj krev s Karlovkou! Vyhlášení výsledků a předání putovního poháru se 2. prosince zúčastnil i děkan Aleksi Šedo. Děkujeme všem dárcům!
red

red

Simulátory na Týdnu vědy a techniky

V pondělí 2. listopadu odstartovala naše fakulta interaktivní výstavou Medicína v simulacích 15. ročník festivalu Týden vědy a techniky. Návštěvníci si mj. vyzkoušeli, zda by dokázali poskytnout první pomoc, jak se správně odebírá krev či dokonce jak se laparoskopicky operuje. Nahlédnout mohli také do dutiny ústní pomocí intraorální kamery. Výstava vzbudila velký zájem. Součástí programu Týdne vědy a techniky byly také přednášky odborníků naší fakulty ve Faustáku – Tomáše Hanuše, Evy Králíkové, Antonína Pařízka a Michala Miovského. Díky všem, kteří se podíleli na přípravě a zdárném průběhu akce!
fia

fia

Afghánistán? Občas se mi tam chce i vrátit

Loni otevřela Interní klinika 1. LF UK a ÚVN nový povinně volitelný předmět Medicína za mimořádných událostí a krizových situací. Do výuky se promítají zkušenosti lékařů, kteří působili v různých válečných konfliktech a humanitárních operacích. Patří k nim i pplk. MUDr. Radek Pohnán, jeden z nemnoha vojenských chirurgů v ČR, který byl dvakrát na misi v Afghánistánu a mj. říká: „V současnosti je zvykem jezdit stážovat na západní a americké školy. Myslím si, že by se tento trend mohl změnit a že by si lékaři měli znovu vyzkoušet ‚zemitou‘ medicínu.“

Třeba expediční medicína začíná být dnes hodně populární. Ale určitě není pro každého...

... jasně, spíše pro dobrodružné typy, co mají touhu pomáhat – ale ta se musí usměrnit, aby se nedostali do problémů. Naše medicína západního typu se stává hodně sterilní a jen určitou rutinou díky guidelines, kterými se řídíme. Kdežto v mimořádných podmínkách je člověk nucen občas vybočit z doporučených postupů a nutí ho to přemýšlet, jak se chovat v ne úplně standardních situacích.

U nás jsme zvyklí, že přijde pacient, získáme informovaný souhlas a poskytneme mu péči. Ale v Afghánistánu se lékař musí přizpůsobit i kulturním zvyklostem dané země a nemůže třeba z ničeho nic začít vyšetřovat ženu – buď by zabili jeho, nebo ji, nebo možná oba. Takže je potřeba k tomu přistupovat hodně citlivě.

V Afghánistánu jste byl na dvou 4měsíčních misích – byly rozdílné?

Poprvé jsem tam byl v roce 2012, což pro mě byla nová a velká zkušenost. Vedl jsem 13členný tým 2 chirurgů, anesteziologa, praktika a sestru. Stali jsme se součástí francouzské polní nemocnice na základně KAIA. Podruhé jsem tam byl na přelomu 2014/15, opět jako vedoucí polního chirurgického týmu, tentokrát byla nemocnice pod správou Američanů.

Mise byly rozdílné ve způsobu ošetřování. První byla hodně humanitární a starali jsme se o všechny, které nám přivezli – tři čtvrtiny byly místní, z toho menší polovinu tvořili vojáci, třetinu děti. Druhá mise představovala zdravotnickou podporu pro spojenecké vojáky a neměli jsme oprávnění k léčbě civilistů.

Pracovali jsme v podmínkách, které odpovídají našim krajským nebo fakultním nemocnicím, ale s možností účelně využívat

Vojenský chirurg Radek Pohnán (na snímku vlevo) byl dvakrát na misi v Afghánistánu.

nejmodernější chirurgické přístroje a nástroje bez ohledu na počet a limity. Polní nemocnice je zařízena tak, aby poskytovala maximálnímu počtu zraněných co nejlepší péči. Faktor, o který se hraje, je rychlost.

Jaká je průchodnost takové polní nemocnice?

Válečná medicína pracuje s kvantitou i kvalitou. Při hromadném neštěstí je třeba vytřídit pacienty a racionalizovat péči, aby mělo na záchranu života šanci co nejvíce poraněných. Příjímací hala byla za standardních okolností dimenzována na 2 crashová lůžka, s možností rozšíření až na 8 – tři prioritní pacienti P1 a pět P2. Když jsme měli velký MASCAL, zvládli jsme vyřešit i 72 těžce popálených. Je to poměrně organizačně náročná věc, protože je nutné zajistit i úlevovou péči o raněné, kterým ještě nemůžete poskytnout účinnou léčbu, protože v danou chvíli převyšuje počet nemocných personální nebo kapacitní možnosti.

Jsou vojáci jiní pacienti než civilisté?

Především jsou připraveni, že se jim může něco stát. A jsou cvičeni v tom, aby si poskytovali sebekpéči, například si ošetřili končetinová poranění za použití škrtidel a polních analgetik. Musejí si tedy nejdříve pomoci sami, protože kdyby je někdo běžel zachraňovat, tak ho protivník trefí. Navíc motivací raněných vojáků je, že chtějí přežít a maximálně spolupracovat, což v běžném životě vředy není.

Se kterými traumaty jste se setkával nejčastěji?

Pokud jde o válečná zranění, tak nejčastějším je poranění výbuchem – ať už zasažení

střepinami nebo kompletní blast syndrom, kdy nastává kombinace přímého poranění vybuchujícím materiálem a zároveň tlakovou vlnou na mnoho různých způsobů. Nicméně na humanitární misi v roce 2012 jsme řešili i běžné problémy místní populace. Konfrontovali jsme se třeba s různými vrozenými vadami, s nimiž se u nás už moc nesečkáme, následky zanedbaných úrazů, rozsáhlými zánětlivými onemocněními, s u nás raritními infekcemi, ale i se zcela běžnými chirurgickými nemocemi – kýlami, nádorovými onemocněními. Řada chorob která v ČR trápí převážně starší populaci, zde postihuje mladé lidi. Afghánci mají také poměrně velké problémy s vodou, takže i děti mají rozsáhlé urolitiázy. V běžném pracovním životě jsem nebyl zvyklý starat se o děti, protože pracuju na dospělých chirurgii. Ale v Afghánistánu jsem se do toho poměrně rychle uvedl, protože jsem musel.

Objevilo se něco, co vás opravdu zaskočilo?

V roce 2012 jsem byl na misi během léta, kdy probíhala poměrně intenzivní bojová činnost, takže pacientů bylo hodně. Do toho se udála průmyslová havárie, výbuch zásobníku plynu a během 3 dnů přivezli skoro 300 popálených. Bylo to náročné nejen organizačně, ale i lidsky – za tři dny jsme se vymáčkali jako citrón. Specifikem také je, že ošetřujete lidi s velkou komunikační bariérou. Často se s pacientem není schopen domluvit ani tlumočnick, protože zrovna mluví úplně jinou řečí nebo dialektem a s pašto ani dárí si pak nevystačíte.

Jak vzpomínáte na Afghánistán s odstupem?

Pro našince je to velmi zajímavá země, krásná přírodou, která je pestrá...

► Občas by se mi tam chtělo i vrátit. Ale jako stát je tato země nefunkční, národy, které tam žijí, mají mezi sebou staleté křivdy a neshody a ve velké většině i odlišné cíle, které brání společnému soužití. Poslední válka tam s krátkými přestávkami probíhá už 38 let.

A jste připraven na to, že byste se jednou nemusel vrátit domů?

Mým koníčkem jsou vysoké hory, což je z hlediska rizikovitosti vlastně trochu podobné. Snažím se proto chovat racionálně a předcházet rizikům, třeba nevyprovokovat konflikt. Armáda nás samozřejmě připravuje na to, co nás na misi čeká – probíhá poměrně rozsáhlá příprava, která nás cvičí na podmínky v ohrožení, v zajetí... Počítat tedy musím se všemi eventualitami, i s tou,

že už se nevrátím k rodině.

Co říkáte na vybombardování nemocnice v Kunduzu?

Bohužel útoky na nemocnice včetně leteckých nejsou vůbec ojedinělé. Z lidského hlediska je to velké neštěstí. Je potřeba si ale uvědomit, že poskytování humanitární péče nás automaticky nechrání před útokem bojujících stran.

Pro tamější lidi, kteří jsou v konfliktu, mají naše západní hodnoty malý význam. Fakt, že jim někdo pomůže, neznamená, že vůči němu cítí vděčnost.

Pokud jde o Kunduz, myslím, že zrovna v té chvíli tam probíhal útok hnutí Taliban, takže si dokážu představit, že v tom zmatku někdo zahlásil souřadnice a potřebu okamžité bojové podpory, což vyústilo v tragédii.

Během obou misí jsme byli v nemocnici opakovaně ostřelováni raketami, naštěstí neúspěšně. Ve válce málokoho zajímá, že jde o špitál. Zajímá to nás Evropany, protože máme ženevské konvence a snažíme se podle nich chovat. Určili jsme si pravidla, která odpovídají nějakému morálnímu kodexu. Ale asi by bylo naivní očekávat to samé od našich protivníků, jejichž morální kodex je úplně jiný.

Pomohly vám zkušenosti z Afghánistánu při práci v Čechách?

Řekl bych, že se umím lépe rozhodovat v krizových situacích, které mohou u nás nastat třeba při hromadném neštěstí. Ale jsem rád, že jsem to zažíval v Afghánistánu a zatím nemusím doma.

jat

JEDNIČKA MĚSÍCE

Zeptali jsme se vašich kolegů, které osobnosti nebo jakému počínu by v uplynulých dvou měsících dali jedničku a proč:

Simona Bartusková, Gynekologicko-porodnická klinika

Jedničku si podle mě zaslouží všichni ti, kteří se podíleli na znovuzrození oboru porodní asistence a dopomohli jeho návratu zpět na akademickou půdu 1. LF UK. A protože máme za sebou 2. měsíc 1. ročníku, chtěla bych podpořit malou jedničkou také všechny studentky tohoto oboru.

MUDr. Mikuláš Mlček, Fyziologický ústav

Jedniček by bylo... Jedna rozhodně pro Filipa Burgeta, Josefa Krause, Petra Baňáře a Ondru Foltána z 1. chirurgické kliniky za přípravu jedinečného kurzu první pomoci u traumat. Kurz zahrnuje nácvik řady praktických dovedností a zejména systematický trénink správného postupu při ošetřování polytraumatizovaných pacientů. A to znamená rychle a to nejdůležitější vždy napřed. Letos v listopadu na kurzu hostovala skupina kurdských chirurgů a sester. I když se řešily případy vážné, atmosféra byla výborná. Pokud jste jej nestihli, kurz se bude opakovat v příštím semestru.

Sabina Pavlíková, 1. ročník VL

Celý gympl jsem byla natěšená na úžasné osobnosti, se kterými se během přednášek na fakultě setkám. Bylo mým snem dostat se mezi lékaře, docenty a profesory, kteří milují svou práci a o své znalosti se podělí s nadšením a okouzlením.

Paní docentka Zuzana Jirsová naprosto perfektně zapadla do mé představy o zapálené přednášející, která mě svým způsobem výkladu, pozitivní energií a laskavostí vážně dostala. Její přístup a přednášky z histologie, na kterých nebudu nikdy chybět, mohou mít jediný důsledek – motivované a oborem pohlčené studenty. Dávám jí bez váhání svou jedničku.

Daniel Kábrt, 4. ročník ZL

Jedničku bych dal všem dobrovolníkům v uprchlických táborech v Evropě, neboť jsem byl svědkem toho, jak do ponuré atmosféry mrazivých nocí, všudypřítomné mlhy, plotů a ozbrojených policistů a vojáků dávali duši, která mě mnohdy dojímala až k slzám. Někteří rozdávali uprchlíkům oblečení, jídlo a vodu, jiní si s nimi jen povídali, další hráli na hudební nástroje či dokonce s dětmi tančili. Když pak utečenci odjízďeli vlakem dále, vděčně mávali na pozdrav.

mš, eh, jat

CO PRO MĚ ZNAMENÁ JEDNIČKA

Prof. MUDr. Jan Betka, DrSc., přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, FN Motol

Po vystudování lékařské fakulty Univerzity Karlovy jsem nastoupil na Kliniky otorinolaryngologie 1. LF UK jako sekundární lékař a tomuto pracovišti jsem zůstal věrný. V podstatě jsem si neuměl představit, že by moje profesní činnost byla spojena s někým jiným než s 1. lékařskou fakultou – a řekněme jinými slovy, měl jsem štěstí. Přes sekundárního lékaře, odborného asistenta, docenta a profesora jsem prožil a prožívám svůj celý profesní život pod křídly 1. lékařské fakulty.

Pocítil jsem velký závazek vrátit vše, co jsem získal, svým kolegům, a pokusit se rozšířit vliv 1. lékařské fakulty na jiná medicínská pracoviště v České republice. S radostí sleduji, jak se moji kolegové stávají přednosty jiných klinik lékařských fakult či primáři, a tím vlastně rozpínají křídla naší alma mater. Přednostou Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku jsem již více než 30 let a trochu s překvapením zjišťuji, že s přibývajícím věkem více pociťuji zodpovědnost za svoji práci a více vzpomínám na své velké učitele profesory Sedláčka, Černého, asistenta Naxeru, docenty Žabku, Zemana a Hroboně.

Svým následovníkům bych rád předal kliniku s poselstvím, aby sounáležitost k 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy považovali za čestné dědictví.

■

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Zajímá nás vše!

Staré fotky a diáky. Nezapomenutelné zážitky z výuky, hospůdky i ze společného soustředění. Vzpomínky na učitele i spolužáky. Profesní setkávání. Kamarádství na celý život. Dávné lásky... Každému absolventovi se – dříve či později, v závislosti na odstupu od promoce – vybaví při reminiscenci na jeho alma mater něco jiného. V souvislosti s nově vzniklým klubem Alumni 1. LF UK jsme se zeptali vašich kolegů, zda se i po letech vídají se spolužáky z ročníku či kruhu.

Chybějí vám spolužáci z fakulty a scházíte se s nimi?

Doc. Tomáš Štulc, III. interní klinika

Chybí? To asi moc ne... Je dost těch, na které mám opravdu milé vzpomínky a krátce po škole jsme se i scházeli. Pak jsme se ale rychle ztratili z očí – a když se s někým pár desítek let nevidíte, tak už vám zas tak moc nechybí. Ale za ta léta jsem se na různých místech náhodou setkal s mnoha z nich a vždy to bylo milé. Pravidelně se mimo práci scházím vlastně jen s jedním kolegou z kruhu, v nemocnici se častěji potkám s několika dalšími. Nejčastěji ze všech ale vídám svoji manželku, která je taky z kruhu :-)

Prof. Otomar Kittnar, přednosta Fyziologického ústavu

Zcela upřímně musím říct, že mi řada spolužáků ze studií chybí. S těmi, kteří pracují v Praze, se občas vídám a i se nám někdy dokonce daří sejít se ve větším počtu a je to vždy velmi příjemné a milé setkání. S celou studijní skupinou jsme se ale sešli od promoce jen jednou a to 10 let po promoci. Rád na to vzpomínám a věřím, že i ostatní spolužáci. Bohužel už se nám ale nikdy nepodařilo zorganizovat další větší setkání – jsme prostě asi příliš zaangažováni ve své profesi a nedokážeme si najít termín, který by se hodil alespoň polovině z nás.

MUDr. Antonín Šípek, Ústav biologie a lékařské genetiky

Ano, chybí. Po promoci v roce 2010 jsme se hodně rozutekli po celé republice a řada z nás také odešla do zahraničí. Vídám se tedy především se spolužáky, kteří zůstali v Praze a jejím okolí. Samozřejmě s mnoha dalšími jsme v kontaktu alespoň přes sociální síť, ale to setkání nám z mnoha různých důvodů prostě nevychází.

MUDr. Klára Hakenová, Kožní oddělení, ÚVN Praha

Spolužáci z fakulty – absolvovali jsme v roce 2014 – mi určitě chybějí, proto se s nimi snažím vídat, jak jen to jde. I když někdy je to opravdu těžké, obzvláště když pracuji mimo Českou republiku. Každý rok se stejnou partou jezdíme na hory, sjedou se všichni ze všech zemí a je to super. Jsem fakt ráda, že jsem s nimi v kontaktu. Jsou to nejen spolužáci, ale hlavně skvělí přátelé a lékaři.

Bc. Veronika Di Cara, Ústav teorie a praxe ošetřovatelství

Jsem absolventkou bakalářského studia ošetřovatelství na 1. LF UK z roku 1993. Se spolužáky se moc nevidím, ale je to škoda, rozhodně bych to chtěla zlepšit. Protože s bývalými spolužáky se dá hodně odborných věcí neformálně prodiskutovat, a tím vylepšit současnou praxi.

MUDr. Jan Horal, ortodontie, Praha

Se spolužáky se vídám a scházím, ale chybí mi ty jasné zítřky a světlá budoucnost :) Zatímco my, pánové, stárneme, naše drahé a krásné kolegyně ne! My máme problém vyjít schody a ony jezdí lyžovat! Baby! Víme o sobě a vídáme se.

Prof. Vladimír Beneš, přednosta Neurochirurgické a neuroonkologické kliniky, ÚVN Praha

Jako v každé skupině i ve škole vznikají trvalá přátelství, vztahy někdy celoživotní, ale i animozity. A stejně jako u všeho, co má jen určité trvání, dochází k rozvolnění, vznikají nové vztahy v jiné skupině a staré blednou. Ale na studentská léta každý rád vzpomíná a bylo by nenormální nebýt zvědavý, jak si spolužáci vedou, kde zakotvili a jak se jejich život vyvíjel. Alespoň v mém případě – a mám pocit, že nejsem sám –, jsou vysloveně nejpoptávanější schůzky gymnaziální. Naše třída ze základní školy se sešla dvakrát, z medicíny snad třikrát, a to jen lyžařský „dvojkruh“, ale třída ze střední školy se vídá pomalu každoročně. A tak vím mnohem víc o spolužácích ze střední školy než z vysoké. Na druhé straně, více spolužáků z medicíny potkávám jednotlivě, nakonec se pohybujeme ve stejně definovaném prostředí. Za to, že se někdy sejdeme skupinově, vždy vděčíme aktivitě jednotlivce, který si dá tu práci, že setkání zorganizuje. V rámci jednoho ročníku medicíny se takový jednotlivec asi nenajde. Ale proč by to neorganizovala škola? Určitě by mnoho absolventů uvítalo, kdyby je jejich alma mater na setkání pozvala. A ještě jeden důležitý aspekt spolužáků. Mají jednu ohromnou výhodu – obvykle se na ně dá spolehnout. A tak, kdykoliv potřebuji odbornou pomoc mimo můj obor, hledám vždy, zda někde není spolužák, na kterého bych se mohl obrátit o radu.

Prof. Jan Roth, Neurologická klinika

Na fakultu jsem nastoupil v roce 1980. Byla to špatná doba, vládla tuhá normalizace. Několik, pro mne tak důležitých osob, muselo emigrovat, jiní byli zavřeni. Na fakultě vládli komunisté, šířili kolem sebe strach a nebezpečí. V ročníku bylo asi 200 spolustudentů. Blíže jsem se seznámil maximálně s několika desítkami lidí. Našel jsem zde několik skutečných přátel, dalo by se to spočítat na prstech jedné ruky. Občas se vídáme doposud. Mrzí mne, že to není častěji. Na ně rád vzpomínám – pamatuji si dlouhé hodiny strávené diskusemi, společným učením, posloucháním pro mne tak důležité hudby, občasným opíjením se a snahou o získání sympatií nějakých hezkých holek. Byli tam také lidé, kteří mně byli sympatičtí, jen jsme se prostě nestali přáteli. Byli jsme tak trochu sobě „na dálku“. Obracím se na ně nyní, když něco potřebuji, protože jim důvěřuji a oni dělají to samé. V ročníku ale byli lidé (a nebylo jich zas tak málo), kteří vstupovali do strany, snažili se o výhodné pozice, příjezdy komunistických profesorů. Po listopadu se z nich často stali pravičáci. Prý byl v každém kruhu jeden donašeč – kdo to byl v tom našem, nevím. Skutečných učitelů – inspirujících osobností s rozhledem – bylo málo, ale našli se. O to byli cennější a vytvářeli „paměťové stopy“. Potěšující byli i velmi vzácní, mile ulítlí excentrici. Těch opravdových osobností a učitelů bylo určitě víc. Buď jsem měl tu smůlu a nepotkal je, nebo jsem byl hlupák a nerozpoznal je. Nevzpomínám na tu dobu rád. Byly ale i dobré věci: studoval jsem, poznával, co je medicína, a na škole měl kolem sebe „své“ blízké. Nevadí, že jich bylo málo. Jsem za ně vděčný a mám je nadále rád.

Doc. Ing. Karel Holada, Ústav imunologie a mikrobiologie

Ne, spolužáci z fakulty mi nijak zvlášť nechybí – a to zřejmě proto, že s těmi, co by mi chybět mohli, se čas od času vídám. Kdo mi chybí víc, jsou spolužáci z gymnázia. S těmi jsem prošel emocionálně vypjatou, zdánlivě nekončící epochou adolescence, ve které se formovalo, co kdo jsme. Ve srovnání s tím byl kontakt se spolužáky na fakultě – až na výjimky – jak srážky atomů s orbitaly již plně obsazenými elektrony. Krátký a neefektivní.

Bc. Zuzana Rodová, Klinika rehabilitačního lékařství

Spolužáci z fakulty mi chybí, ale naštěstí se alespoň s částí z nich setkávám poměrně často. Pořádáme „ergosrazíky“ – a to nejen s naším ročníkem, ale i s několika dalšími. Potkáváme se na ergoterapeutických i jiných konferencích, seminářích, workshopech a kurzech. Je velmi příjemné se vidět a slyšet o tom, co má kdo nového profesně, ale i v osobním životě. Horší je to se spolužáky z magisterského studia (European Master of Science in Occupational Therapy). Jelikož byli z různých evropských zemí a Afriky, část z nich jsem již po skončení studia neviděla. Naštěstí některé – a hlavně učitele – vídám na evropských konferencích a udržujeme e-mailový kontakt.

Doc. Milada Kohoutová, Ústav biologie a lékařské genetiky

Je to již poměrně dávno, co jsme ukončili studia na této fakultě (přesto jakoby to bylo včera), tehdy Fakultě všeobecného lékařství. Rozběhli jsme se po naší republice a možná i do zahraničí, kontakty vymizely a pořádně jsme se od té doby nesešli. Potkávám jen některé ze spolužáků – většinou jsou to ti, kteří zůstali v Praze nebo na naší fakultě. Určitě je to škoda. I po tak dlouhé době bych se se spolužáky ráda setkala, myslím však, že vznikající klub absolventů pomůže asi hlavně mladším kolegům. I když kdo ví, necháme se překvapit.

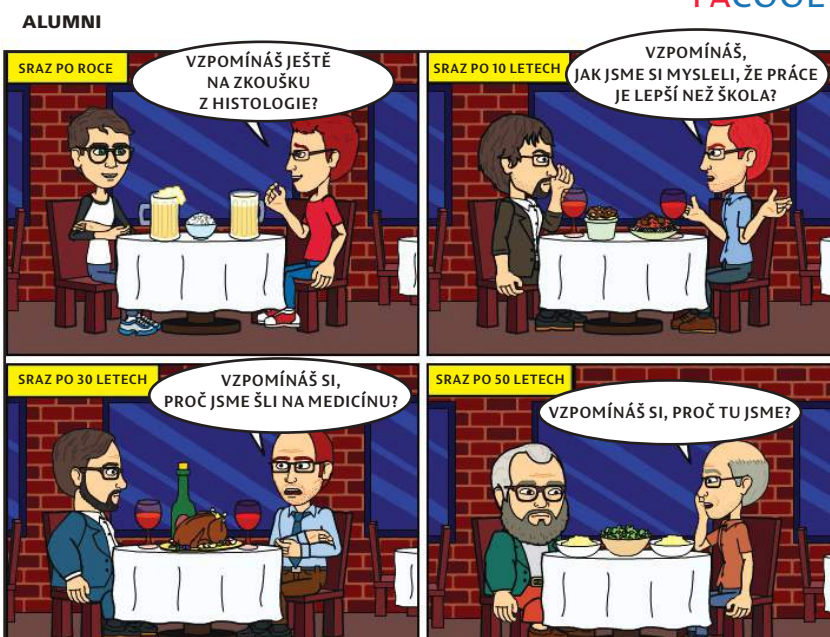
Prof. Blanka Říhová, Ústav imunologie a mikrobiologie

Se spolužáky se scházíme nejméně jednou do roka a už máme i víceméně oblíbenou restauraci. Protože organizátorky těchto setkání jsou mimořádně pečlivé a zaznamenávají každé změny v bydlišti, mobilu a e-mailu, není problém se s kýmkoliv na něčem domluvit třeba i profesionálně. Víme o sobě, co kdo dělá, jestli stále pracuje (a také vyučuje), kolik má životních partnerů či partnerek :) Zkrátka všechno zajímavé. Patřila jsem do nepočetné skupinky těch, co se specializovali na mikrobiologii. Z nich většina, sedm, našla další působení v krčském areálu akademických ústavů. Na Mikrobiologický ústav ČSAV nás nastoupilo snad dokonce šest, a to na imunologii, obecnou a technickou mikrobiologii. Na Fyziologický ústav ČSAV pak nastoupil jediný muž mezi námi mikrobioložkami :) Vašek Lisý. Protože také ostatní z mikrobiologické specializace byli poblíž, v Thomayerově nemocnici a na ÚHKG, zpočátku to vypadalo, že se s odchodem do zaměstnání až tak moc v životě nezměnilo.

Další názory si můžete přečíst na FB Jedničky

FACCOLTA

Fakulta zpřesnila uznávání zkoušek z předchozího studia

Aktuálně je zcela běžné, že studenti studují více škol. Někdy usilují o co nejlepší vzdělání, někdy spíše hledají tu pravou. Na rozdíl od minulosti také není problém začít studovat stejný obor na stejné či obdobné fakultě několikrát, prakticky bez omezení. Proto existuje možnost některé zkoušky z předchozího studia akceptovat – toto uznávání má ale určité logické podmínky.

Uznávání zkoušek se řídí předpisy, z nichž jedním je Studijní a zkušební řád UK. Podle článku 6 odstavce 19 děkan může (!) uznat splnění kontroly studia předmětu – nejzazším časovým limitem, který nemůže fakulta v žádném případě překročit, je v současnosti maximálně 10 let.

„K uznání zkoušky z jiné fakulty se musí vyjádřit garant předmětu, který posoudí, zda rozsah studia předmětu odpovídá alespoň 90 % rozsahu výuky na naší fakultě.“

Je třeba si především uvědomit, že se jedná o uznání zkoušek z předchozího studia. V malém počtu případů jde o ukončené studium jiného oboru na jiné fakultě, ale častěji jde o studium stejného oboru, které z nějakého důvodu nebylo úspěšně dokončeno. Mezi předchozím a novým studiem uběhl určitý čas, kdy byla přerušena

kontinuita vzdělávání, získané poznatky nebyly dále rozvíjeny a prověřovány v nových kontextech.

Se známkou „dobře“ už neuspějete
Proto většina lékařských fakult, a v letošním akademickém roce 2015/16 i naše (viz Opatření děkana č. 13/2015), přistoupila k upřesnění pravidel. Nejde tedy o jejich změnu, protože uznání nikdy nebylo nárokové. K uznání zkoušky z jiné fakulty se musí vyjádřit garant předmětu, který posoudí, zda rozsah studia předmětu odpovídá alespoň 90 % rozsahu výuky na naší fakultě. Samozřejmě musí jít o zkoušku stejného studijního programu či oboru nebo musí být rozsah studia předmětu jednoznačně vyšší, než je požadováno naší fakultou.

Např. nelze uznávat anatomii z bakalářského studia pro studium lékařství, ale naopak tomu být může. Dalším kritériem je nyní i kvalita výsledku vykonané zkoušky. Fakulta od letošního akademického roku neuznává zkoušku vykonanou s výsledkem „dobře“. Tato známka v podstatě znamená, že student sice prokázal základní znalosti

předmětu v takové míře, že může pokračovat ve studiu a dále je kontinuálně rozvíjet a upevňovat. Nicméně pokud studium ukončil, rozvoj znalostí nepokračuje a dochází spíše k jejich zapomínání. Nicméně aby mohl další výuku zvládnout, je nutné předchozí znalosti zopakovat a prohloubit. V opačném případě hrozí – a většinou se to i ukázalo –, že se nové studium stane velmi obtížným a nevalné znalosti přispějí k novému neúspěchu.

Státnice stále uznávat nelze

Význam kontinuity vzdělávání je zdůrazněn i tím, že pokud student předchozí studium úspěšně dokončil a nyní nastoupí do nového studijního programu či oboru, pak mu výsledek „dobře“ může být uznán, pokud platí ostatní kritéria. Příkladem je absolvent všeobecného lékařství, který si rozšiřuje vzdělání např. studiem zubního lékařství či některého z nelékařských oborů.

Beze změn zůstává pravidlo, že státní závěrečnou zkoušku nebo státní rigorózní zkoušku ani její část nelze uznat a musí být vykonána před zkušební komisí. Jejího předsedu a její členy jmenuje děkan fakulty.
Martin Vokurka, proděkan pro studijní problematiku a teoretickou a preklinickou pedagogiku

O diabetu tradičně s IFMSA CZ

Zvýšit povědomí o rizikových faktorech, symptomech a prevenci diabetu 2. typu – to je cílem Světového dne diabetu, akce pořádané studenty pod záštitou mezinárodní nevládní organizace IFMSA CZ, která spojuje všechny lékařské fakulty v České republice.

V Praze proběhl letošní Světový den diabetu ve středu 11. listopadu na pěší zóně Anděl a na Náměstí Republiky. V době od 12 do 18 hodin mohli zájemci z řad veřejnosti navštívit edukační stan s deseti stanovišti zaměřenými na preventivní a poradenskou činnost v oblasti onemocnění diabetem. Během programu si mohli návštěvníci zdarma nechat změřit nejen hladinu glykémie, ale i krevní tlak, BMI, procento tuku a obvod pasu. Na dalších stanovištích se mohli dozvědět informace o poskytování první pomoci, zdravé výživě, sportu či péči o ústní hygienu. Do projektu se v hlavním městě zapojilo

118 dobrovolníků ze všech tří pražských lékařských fakult UK. Během akce navštívilo oba stany přes 1000 lidí a podařilo se kompletně vyšetřit 564 z nich. U několika desítek návštěvníků jsme odhalili předem

nediagnostikovanou hypertenzi a u šesti osob zároveň objevili hyperglykémii.

*Kristýna Kučerová, studentka 6. ročníku VL;
Kateřina Konášová, studentka 5. ročníku VL*

Víkend s WikiSkripty

Padesátka studentů z různých ročníků. Někteří jsou tu poprvé a s trochou nejistoty čekají, co se bude dít. Jiní už to znají, jsou jak ryby ve vodě a sami přivázejí nová témata. Tradiční WikiVíkend – soustředění redakce WikiSkript – se konal 16. až 18. října v Benešově.

Program WikiVíkendů bývá hodně pestrý. Základem je školení redakce – studentů, kteří se o chod WikiSkript starají. Učí se, jak zpracovat text, který do WikiSkript vložil někdo z učitelů nebo kolegů. Počínaje ryze technickými úpravami, přes učešání struktury článků, až po zpracování ilustrací. O tématech se diskutuje a často se přitom vynořují nové nápady a inspirace.

„Že je ta kapitola nudná? Upravte ji tak, aby byla radost ji číst.“

Mezi probíranými tématy byla třeba otázka vzhledu WikiSkript, aby stránky byly přehledné nejen na počítači, ale i na mobilu. Došlo také na nové interaktivní atlasy, lékařskou kalkulačku a další funkce, které WikiSkripta vylepší a zpříjemní. V diskuzi nad počítači jsme strávili většinu

času. Pravidelnou součástí WikiVíkendů je ovšem i pohyb – tentokrát jsme vyrazili do okolí Konopiště. Z nedalekého vršku také, jak je na našich setkáních již tradicí, otrlejší jedinci sledovali nedělní východ slunce. Uvedený WikiVíkend byl tak trochu jubilejní – v pořadí již dvacátý. Účastníky proto přijel pozdravit i rektor Univerzity Karlovy, profesor Tomáš Zima. Bylo toho zkrátka hodně a rychle to uteklo. Není divu, že se už plní program dalšího soustředění, které bude v dubnu.

Martin Vejražka, Čestmír Štuka, spoluvůdci WikiSkript

Pokud byste se i vy chtěli stát redaktory WikiSkript, neváhejte napsat na info@wikiskripta.eu.

Řekli o 20. WikiVíkendu

Kamila Vlčková, 3. ročník VL

Byl to můj první WikiVíkend a splnil všechna má očekávání. Skvělá atmosféra, skvělí lidé a skvělý pocit, že dělám něco smysluplného.

Lenka Rudolfová, 6. ročník VL

Bylo motivující vidět průřez historií WikiSkript s osobní návštěvou a gratulací samotného rektora. Z jednoho nápadu vznikla velká síť kvalitních článků, která dnes u studentů konkuruje doporučeným studijním pramenům.

Lubomír Tekeli, 2. ročník VL

Můj první WikiVíkend mi jako začínajícímu redaktorovi umožnil porozumět spoustě věcí týkajících se chodu WikiSkript. Nejvíc oceňuji vstřícný přístup všech již zainteresovaných lidí a jejich chuť něco dělat. Pro mě jako člověka, který rád něco vytváří nebo vylepšuje, budou WikiSkripta určitě obrovským přínosem.

Anežka Bláhová, 5. ročník VL

Bezva víkend plný inspirativních podnětů pro další práci, večer byl čas i pro zábavu a seznamování.

Psychoterapeut Jan Jílek ve Faustáku

Česká asociace studentů adiktologie uspořádala další ze svých besed, na které zve osobnosti zabývající se léčbou závislostí. Ve Faustáku, Akademickém klubu 1. LF UK, se návštěvníkům besedy představil 19. listopadu psychoterapeut Jan Jílek. Hovořil především o pomoci spoluzávislým osobám.

V úvodu si přes sedmdesát posluchačů vyslechlo životní příběh Jana Jílka, který měl problémy se závislostí na alkoholu, ale již více než dvacet pět let abstínuje. Svým klientům nabízí osvědčený recept, jak se s alkoholismem vypořádat. V Psychiatrické nemocnici Bohnice, ale i ve své soukromé praxi, provádí velmi zátěžovou a náročnou terapií závislých. Největší chybou je podle něj přesvědčení terapeuta, že musí být spasitelem a zachráncem. Jan Jílek předvedl rozhovory se spoluzávislou osobou – nejprve s manželkou alkoholika, poté se sestrou uživatele metamfetaminu. Bylo velmi poučné vidět při práci psychoterapeuta, který se spolu-

závislým věnuje dlouhodobě – ve své soukromé praxi vede sedm skupin určených pro spoluzávislé, rodinné příslušníky závislých osob. Ukázal, že bez střetu nemůže dojít ke změně, dokázal klientky přivést k přemýšlení, kdo má problém a jaké možnosti řešení mají. Obě ukázky sklídily velký potlesk.

Pěšky z ČR až na Gibraltar

Jedna z otázek na Jana Jílka zněla, proč chodí bos. Na to odpověděl, že chodí všude, kde to jde, pěšky. Na svých cestách došel „po svých“ z České republiky na Gibraltar, prošel většinu evropských zemí, Nový Zéland, Kanadu. Když se vydá ven, ujde denně čtyřicet kilometrů, a to je schopen opakovat po dobu tří měsíců každý den.

Z extrémně dlouhého cestování pěšky si vzal jednu praktickou moudrost – naložit si do ruksaku jen to, co nezbytně potřebuje. To platí i o léčbě závislostí. A protože ho trápí bolesti v kolenních kloubech, chodí bos, což mu pomáhá nejen mírnit bolesti... Dalším hostem besedy České asociace studentů adiktologie bude doc. MUDr.

Václav Mikota, CSc., který se na téma závislostí podívá pohledem psychoanalýzy.

František Trantina, tajemník ČASA

JEDNIČKA V ČÍSLECH

O našich prvácích...

Něco málo přes 300 studentů nastupujících do prvních ročníků se ještě před začátkem akademického roku přijelo seznámit se školou, svým oborem i mezi sebou do Dobronic. Anonymní anketu nám vyplnilo 291 z nich (pro první informaci viz předchozí vydání Jedničky). A co jsme se například dozvěděli?

- Informace o 1. LF UK získali současní prváci nejčastěji z webových stránek fakulty (téměř 76 %), od současných studentů (32 %), rodinných příslušníků, kteří vystudovali nebo studují medicínu (21 %), a z fakultního facebooku (téměř 15 %). Pouze jeden zdroj informací uvedlo 46 % dotázaných.
- Bez přijímacích testů, tedy na základě studijního průměru na střední škole, bylo přijato bezmála 44 % z 206 studentů zapsaných ke studiu všeobecného nebo zubního lékařství.
- Převážná většina našich současných prváků (téměř 96 %) podala přihlášku i na jinou vysokou školu než na 1. LF UK – pouze na jednu další fakultu to bylo téměř 29 %, ostatní se hlásili minimálně na dvě jiné školy.
- Z lékařských fakult to bylo zdaleka nejčastěji na 2. LF UK (téměř 46 %) a 3. LF UK (46 %), dále na LF UK v Plzni (téměř 35 %) a LF UK v Hradci Králové (téměř 31 %). Na jinou fakultu a jiný obor se hlásilo 49 % dotázaných.
- Na více fakult nebo vysokých škol bylo přijato 79 % respondentů, nakonec ale dali přednost naší fakultě. Proč, to se dočtete v následujících odpovědích.

Proč ses nakonec rozhodl(a) pro 1. LF?

- » Studuji na PŘF UK – na 1. LF to mám nejbliž.
- » Nejlepší volba v Česku a na Slovensku.
- » Pretože mi ju viac ľudí odporučilo, našla som si o nej vo väčšine pozitívne ohlasy.
- » Vhodná kombinace pro práci v biomedicínské vědě.
- » Protože má nejlepší reference, studenti doporučují.
- » Věda, konkurence, osobnosti, lokalita.
- » Líbily se mi propagační akce a mám ráda Prahu.

- » Přijali mě na průměr + možnost zahraničních stáží + skvělá akce Jednička na zkoušku.
- » Prestiž, kamarádi, klasické kurikulum, velká FN.
- » 1. LF má nejlepší jméno v zahraničí.
- » Velká možnost volitelných předmětů, velká možnost vycestovat.
- » Na internetu měla 1. LF dobré hodnocení a všichni přátelé, kteří zde studují, si ji velmi pochvalovali.
- » Skvělá prezentace, pověst a názory studentů 1. LF mě přesvědčily, že je to škola, kterou chci studovat.

jat

... a o našich absolventech

Jak se změnil pohled našich absolventů na zvolený obor během studia? Jakou mají motivaci pro volbu svého povolání? Kde chtějí pracovat po zakončení studií? Nejenom na tyto otázky nám v anonymní anketě odpovídalo přes 100 čerstvých lékařů, kteří promovali v létě.

- Téměř 71 % dotázaných tvořily ženy, 29 % pak muži.
- Motivací pro volbu budoucího zaměstnání je pro převážnou část absolventů zájem o obor (68 %), osobní důvody uvedlo téměř 17 %, prestiž je důležitá pro téměř 22 % a pouhých 3 % respondentů vybírají zaměstnání podle finančních podmínek.
- Po zakončení studia chce nejvíce absolventů pokračovat klinickou praxí (téměř 75 %), 16 % by rádo skloubilo práci na klinice s postgraduálním studiem, 7 % volí další vzdělávání na 1. LF UK a necelé jedno procento respondentů chce pokračovat mimo zdravotnictví.
- Pro práci v Praze je rozhodnuto 42 %

dotazovaných, v Čechách by pak rádo zůstalo 39,5 %, 4 % se chtějí prosadit v Německu.

- Svůj budoucí obor si více než polovina absolventů (téměř 55 %) vybrala již dlouho před ukončením studia. V posledním ročníku se rozhodovalo 30 % respondentů a 11 % cíleně vybíralo podle pracovního místa.
- Většina dotazovaných (téměř 59 %) nikdy nebyla na zahraniční stáži, 30 % pak navštívilo alespoň jednu zemi a 12 % bylo na dvou či více stážích.
- Téměř 68 % absolventů by se opět rozhodlo nastoupit na 1. LF UK, bezmála

12 % by volilo jinou lékařskou fakultu a 13 % by se rozhodlo pro úplně jiný obor.

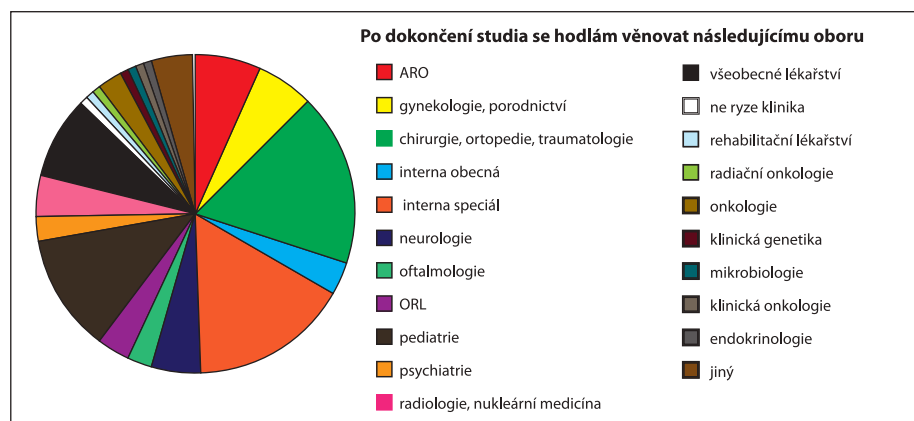
- Studium na 1. LF UK ukončilo 68 % absolventů v řádném termínu, 16 % opakovalo ročník a 13 % nedokončilo studia včas z důvodu stáží.

Na to, pro jaký obor se naši Jedničkaři nakonec rozhodli, ukazuje graf.

zub

Kompletní výsledky ankety mezi nastupujícími prváky i čerstvými absolventy najdete na fakultním webu:

www.lf1.cuni.cz/anketa-mezí-studenty-1-rocníku
www.lf1.cuni.cz/vysledky-ankety-mezí-absolventy

HISTORIE

Z historie umělé ledviny

Dějiny urologie, spjaté jak s dějinami chirurgie tak i vnitřního lékařství, můžeme sledovat v našich zemích od poloviny 14. století. V druhé polovině 19. století se setkáváme u nás i v zahraničí se snahami pěstovat urologii jako samostatný specializovaný obor.

Například v roce 1872 byly na pražské lékařské fakultě vyčleněny na chirurgické klinice po určitou dobu dva pokoje pro mužské urologické pacienty. Zásadní změnu v léčbě pacientů trpících urémií, těžkou poruchou funkce ledvin, přinesl přístroj nazývaný „umělá ledvina“.

S pokusy „očišťování krve“ – hemodialýzy – pomocí umělé ledviny se setkáváme od roku 1914.

Brzy po vypuknutí 1. světové války, začal s pokusy na zvířatech, a poté i na pacientech v lazaretu v Giessenu, německý internista Georg Haas (1886–1971). Nebyly příliš úspěšné, a proto se v nich nepokračovalo. Haas je obnovil o deset let později,

v roce 1924, a vyvinul pro ně velký dialyzační aparát. S ním pak provedl v témže roce na pacientovi první úspěšnou dialýzu.

Na zlepšení této metody se stále pracovalo. Za druhé světové války, v roce 1943, zhotovil dialyzační přístroj vlastní konstrukce nizozemský lékař Willem Johan Kolff (1911–2009) ve své zemi okupované Němci. Poprvé ho použil k záchraně života 29leté pacientky, která byla již v posledním stadiu urémie. Studii o využití umělé ledviny pak Kolff publikoval ve skandinávském odborném časopise. V roce 1950 odešel do Clevelandu. Vedle zdokonalování umělé ledviny, kterou posléze mohli pacienti používat i doma, vyvinul Kolff i umělé srdce a začal být nazýván „otcem umělých orgánů“. V Evropě se zasloužil o zlepšení léčby umělou ledvinou zejména švédský profesor Nils Alwall (1904–1986).

Historie používání umělé ledviny v České republice je spojena s II. interní klinikou 1. LF UK, v jejímž čele stál v letech 1947–1956 profesor Antonín Vančura

(1899–1956), a dále se jménem profesora Severina Dauma (1923–2005), který ovšem v době zahájení léčby tímto přístrojem byl na Vančurově klinice ještě medikem. O problematiku umělé ledviny se však velmi a soustavně zajímal. Živě korespondoval se zmíněným profesorem Alwallem, který dokonce dvakrát navštívil Prahu, a podle slov S. Dauma „byl naší prací nadšen“. Díky prof. Alwallovi a mimořádnému úsilí S. Dauma byla zakoupena umělá ledvina firmy Avesta v Lundu. Šlo o pátý přístroj tohoto druhu v Evropě a první v tzv. socialistických zemích. Umělá ledvina dorazila na nádraží Praha-Střed krátce po Novém roce 1955. Umístění a zprovoznění přístroje si vyžádalo několikaměsíční přípravné práce. V září pak bylo vše připraveno, ale další měsíce se čekalo na vhodného pacienta. Stala se jím osmnáctiletá pacientka, která se 9. 12. 1955 podrobila jako první u nás léčbě umělou ledvinou.

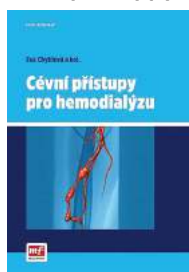
Ludmila Hlaváčková,
Ústav dějin lékařství a cizích jazyků

Web ÚVI v novém

Ústav vědeckých informací 1. LF UK a VFN v Praze (ÚVI) slouží širokému spektru uživatelů. Mimořádně důležitá je tak prezentace nabídky všech služeb a zpřístupňovaných informačních zdrojů. Proto jsme počátkem roku 2015 začali pracovat na nových webových stránkách ÚVI. Základním kritériem byla přehlednost a dobrá orientace ve všem, co ÚVI poskytuje – např. katalog, bibliografické databáze, e-časopisy a e-knihy aj. Kromě toho nové webové stránky upozorňují na další komunikační nástroje, především sociální síť Facebook, Twitter a G+ pro rychlou a otevřenou komunikaci převážně se studenty. Nový web byl spuštěn v pilotním provozu počátkem akademického roku 2015/2016. Po 6 letech tak návštěvníka čeká změna grafická i obsahová. Věříme, že po seznámení budou webové stránky pro většinu uživatelů přehledné a v souladu s novými trendy také snadno použitelné. Novým členům, jednoduchou grafikou a barevností jsme se snažili přiblížit vizuální podobě webových stránek fakulty i VFN. **Doufáme, že webové stránky ÚVI budou pro vás všechny stále užitečným pomocníkem. Zároveň se těšíme na vaše názory a připomínky do 31. prosince 2015, poté web přejde do ostrého provozu.**

Hana Skálová, přednostka ÚVI

Cévní přístupy pro hemodialýzu

Cílem monografie, na níž se kromě hlavní autorky podílelo dalších pět odborníků, je poskytnout přehledné informace o cévních přístupech u hemodialyzovaných pacientů, doporučení odborných společností,

ale také nové poznatky a názory specialistů. Jednotlivé kapitoly pokrývají témata od predialyzační péče a přípravy nemocného k chirurgickému výkonu, přes monitoraci, surveillance dialyzačních zkratů, zobrazovací metody, až po možné komplikace zkratu a jejich řešení.

Autoři: Eva Chytilová a kol.

Nakladatel: Mladá fronta

Klinická nefrologie

Již druhé vydání publikace je určeno zejména klinickým nefrologům a internistům, ale najde si své čtenáře i v okruhu dalších lékařských oborů, jako jsou např. diabetologie, kardiologie, revmato-

KNIŽNÍ NOVINKY

logie, pediatrie, všeobecné lékařství, imunologie či patologie. Je základním studijním materiálem pro studenty medicíny. Didaktickou hodnotu knihy zvyšuje přehledné členění textu, 200 tabulek, 150 barevných i černobílých ilustrací a dále odkazy na další literaturu.

Autoři: Vladimír Tesař, Ondřej Viklický a kol.

Nakladatel: Grada Publishing

Vzácné nádory v onkologii

Publikace, do níž přispělo 15 odborníků z pražských a brněnských institucí, poskytuje aktuální pohled na vzácná onkologická onemocnění, která představují pětinu všech zhoubných nádorů. Autoři

přehledným způsobem shrnují problematiku jejich biologie, epidemiologie, patologie, klinické symptomatologie a diagnózy, léčby i prognózy. Kniha je určena nejen onkologům, ale i lékařům dalších specializací, kteří mohou tyto malignity zachytit v časném stadiu.

Autoři: Kateřina Kubáčková a kol.

Nakladatel: Mladá fronta
fia

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

Discovery Award pro J. Rusze

Ing. Jan Rusz, Ph.D., z Katedry teorie obvodů Fakulty elektrotechnické ČVUT a Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN obdržel 29. září Discovery Award 2014 za práci

Využití akustické analýzy řeči v diferenciální diagnostice a studiu mechanismů neurodegenerativních onemocnění. Zabýval se výzkumem poruch hlasu a řeči u některých neurologických onemocnění, zejména Parkinsonovy nemoci a dalších tzv. extrapyramidových poruch hybnosti. Discovery Award každoročně uděluje společnost Novartis výzkumníkům do 40 let, kteří se zasloužili o výjimečný posun na poli výzkumu v oblasti medicíny a farmacie.

E. Havrdová – ECTRIMS Honorary Member

Prof. MUDr. Eva Havrdová, DrSc., z Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN byla jmenována v říjnu v Barceloně „honorary member“ mezinárodní organizace

ECTRIMS. Z bývalého východního bloku je tak jediným neurologem, jemuž se dostalo tohoto vyznamenání. ECTRIMS (European Committee for Treatment and Research in Multiple

Sclerosis) je největší evropskou a významnou celosvětovou organizací, která se věnuje roztroušené skleróze.

Ceny předsednictva ČLS JEP za nejlepší vědecké práce 2014

Česká lékařská společnost

J. E. Purkyně slavnostně udílela 13. října 2015 v Senátu PČR ceny za tři nejlepší odborné monografie roku 2014. Všechny oceněné knihy

byly dílem autorů z 1. LF UK a VFN:

- Fait Tomáš, Zikán Michal, Mašata Jaromír: Moderní farmakoterapie v gynekologii a porodnictví (Maxdorf)
- Papežová Hana a kol.: Naléhavé stavy v psychiatrii, příručka pro ambulantní a nemocniční praxi (Maxdorf)
- Šedo Aleksij, Mentlein Rolf: Glioma Cell Biology (Springer)

Cena Nadace Dimitrise N. Chorafase pro O. Kodeta

MUDr. Ondřej Kodet, Ph.D., z Anatomického ústavu a Dermatovenerologické kliniky 1. LF UK a VFN dostal prestižní cenu Nadace Dimitrise N. Chorafase za rok 2015. Ocenění se uděluje absolventům doktorského studia za vědeckou práci –

MUDr. Kodet ji obdržel za výzkum mezi-buněčných interakcí u melanomu. Univerzita Karlova je jednou z partnerských institucí nadace. Za výběr oceněných je zodpovědná jedna z nejvýznamnějších vědeckých institucí na světě – Weizmannův institut věd v izraelském Rechovotu. V roce 2015 byly uděleny ceny 18 vědcům z různých zemí světa.

Medaile Josefa Hlávky in memoriam pro J. Kramla

Prof. MUDr. Jiří Kraml, DrSc., vědec a pedagog z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN obdržel in memoriam Medaili Josefa Hlávky, která

je určena nestorům a zakladatelským osobnostem české vědy a umění. Prof. Kraml, který zemřel 20. září 2015, byl významným českým odborníkem v oboru biochemie, zvláště enzymologie. Na cenu ho nominoval rektor Univerzity Karlovy prof. Tomáš Zima.

fia

JEDNIČKA BLAHOPŘEJE

k říjnovým a listopadovým výročím

prof. MUDr. Jaroslavu Pokornému, DrSc., z Fyziologického ústavu 1. LF UK

prof. MUDr. Svatopluku Adámkovi, CSc., z III. chirurgické kliniky 1. LF UK a FN Motol

prof. MUDr. Rastislavu Drugovi, DrSc., z Anatomického ústavu 1. LF UK

eh

Jednička
Bulletin 1. lékařské fakulty UK
Neprodejné, vychází jako dvouměsíčník.

Ročník: 3, číslo: 5/2015
Redakce: Zuzana Burianová,
Eva Hejralová, Marie Fialová,
Jana Mašková, Michal Španko,
Jana Tlapáková, Martin Vejražka
Grafické zpracování: Zuzana Kutíková
Fotografie a ilustrace:
archivy 1. LF UK a autorů příspěvků
Své dotazy či náměty můžete poslat na
e-mail: jednicka@lf1.cuni.cz
ISSN 2336-4181

JEDNIČKA V MÉDIÍCH

➤ Noční pomočování dětí

ČT24/Studio 6/17. 10. 2015

➤ Odchody lékařů do zahraničí

Studio ČT24/ 11. 10. 2015/minuta 77.00 až 82.30

➤ Největší riziko alternativní medicíny: odvádí od lékařské pomoci

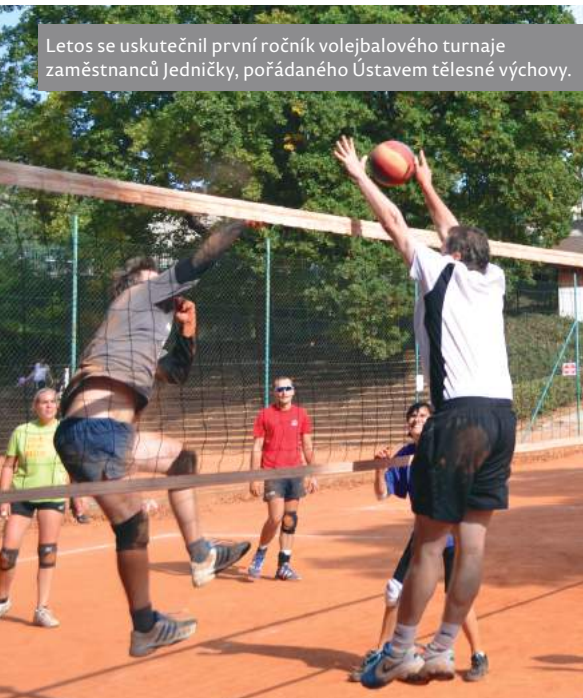
www.tribune.cz/10.11. 2015

Okolo 250 příznivců vážné hudby si v kostele sv. Štěpána poslechlo Mozartovo Requiem.

Adiktologická klinika v čele s prof. Michalem Miovským uspořádala tiskovou konferenci u příležitosti 10 let od vzniku studijního programu Adiktologie na naší fakultě.

Letos se uskutečnil první ročník volejbalového turnaje zaměstnanců Jedničky, pořádaného Ústavem tělesné výchovy.

Prof. Jaromír Mysliveček a dr. Jan Jakubík jsou autory nové knihy Muscarinic Receptor: From Structure to Animal Models.

Dřevěný trůn pro besedy z cyklu Křeslo pro Fausta si vyzkoušel dr. Radkin Honzák.

Příjemné prožít
svátků vánočních
a mnoho zdraví,
spokojenosti
a úspěchů
v novém roce 2016.